

§ 107

Ägarförhållanden i AC-Net bolagen

Dnr RUN 316-2019

Regionala utvecklingsnämndens förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta att regionens ägarandel i AC-Net bolagen är 51 %. Vidare att ställa sig bakom att utredningen slutförs, hembudsprocessen slutförs och att eventuella försäljningsmedel hålls ihop och digitalisera Västerbotten. Se hur kommunerna och regionerna ska garanteras dialog och inflytande i processen i AC-Net bolagen.

Ärendebeskrivning

Jonas Lundström informerar om ägarförhållandena med AC-Net Internservice AB och AC-Net Externservice AB.

Bakgrund

AC-Netbolagen hanterades med likhet med alla andra bolag i Regionförbundets ombildning. Ingen egentlig värdering gjordes av bolagen, eftersom de skulle hanteras på likartat sätt såväl före som efter övergången. För AC-Netbolagen fanns en skriftlig överenskommelse mellan ägarna, om så kallat hembud. Det innebär för AC-Netbolagen, att om hembud begärs så kan de befintliga ägarna till bolagen ha förköpsrätt framför regionen. Inget hembud påkallades av Företagarna Västerbotten Service AB, men däremot begärdes det av Skellefteåkraft AB och Umeå Net AB inom föreskriven tidsperiod (tre månader). I samband med detta kallades till ägarsamråd. Detta skedde i början av november.

Vid ägarsamrådet diskuterades syftet med det begärda hembudet och på vilket sätt som befintliga ägare såg på hanteringen av ärendet. Det uttrycktes tydligt och samfällt att AC-Net, som i 20 år hanterats som en gemensam fråga, också skulle fortsätta hanteras gemensamt och samfällt.

Ägarsamrådet gav Erik Bergqvist ett samordningsansvar för att en arbetsgrupp skulle tillsättas, som skulle föreslå ett samfällt hanterande och en gemensam överenskommelse som alla ägare skulle kunna ställa sig bakom. Arbetsgruppen har deltagande tjänstepersoner från samtliga ägare. För att säkerställa juridisk kompetens har arbetsgruppen varit förstärkt med juridiskt stöd från Accordcentralen. Regionen representeras i arbetsgruppen av Jonas Lundström.

Ägande

Nuvarande ägarfördelning i AC-Netbolagen är som följer: I AC-Net externservice AB äger Regionförbundet 76% av aktierna. Skellefteåkraft AB, Umeå Energi Umenet AB samt Företagarna Västerbotten Service AB äger vardera 8%. AC-Net Internservice AB ägs av Regionförbundet till 80%. Skellefteåkraft AB och Umeå Energi Umenet AB äger vardera 10%.

Ägaren Regionförbundet i Västerbotten avsåg överföra samtliga sina aktier till Region Västerbotten (tidigare Västerbottens Läns Landsting). Då hembud är påkallat innebär det, eftersom inget speciellt är noterat i hembudsklausulen, att samtliga Regionförbundets aktier därmed kan förvärfvas av dem som påkallat hembudet. Arbetsgruppen såg det som sitt uppdrag att förhandla en ägarstruktur som ansågs rimlig från samtliga parter. Därutöver har arbetsgruppens uppgifter uppfattats vara frågor om bolagsordningen, verksamheternas inriktning, ägarsamråd, villkor för hembud, värdering av aktier och vissa upphandlingsrättsliga frågor.

Kommande förslag från arbetsgruppen

Arbetsgruppen kommer att föreslå en ägarfördelning som följer:

- Region Västerbotten föreslås ha majoritet med 51% i vardera bolaget.
- I AC-Net Internservice AB kommer Umeå Energi Umenet AB och Skellefteåkraft AB äga vardera 24,5%.
- I AC-Net Externservice AB kommer Företagarna Västerbotten Service AB kvarstå med sitt ägande på 8%, Skellefteåkraft AB och Umeå Energi Umenet AB ökar sitt ägande till 20,5% vardera.
- Arbetsgruppen föreslår vidare gällande styrelseordföranden att:
- Styrelseordförande för AC-Net Internservice utses av Region Västerbotten.
- Styrelseordförande för AC-Net Externservice utses växelvis av Skellefteåkraft AB och Umeå Energi Umenet AB.

Det har aldrig varit aktuellt att genomföra ägandeförändringen till bokförda eller nominella värden. Arbetsgruppen har uppfattningen att en värdering på marknadsmässig grund behöver göras i samband med ägarförändringen. För att göra denna bedömning har arbetsgruppen tagit externt stöd från KPMG. Det arbetet är pågående.

Processen med ägarförändring visade tydligt att en ordentlig uppdatering behöver göras av samtliga styrande dokument i koncernen. Arbetsgruppen har därför påbörjat en genomgång av bolagsordning, ägaranvisningar, hembudsklausuler med mera. Arbetet fortgår även kring frågor av upphandlingsrättslig karaktär.

Principiella frågor

Frågor om ägande eller ägandefördelning mellan Skellefteåkraft och Umeå Energi och Region Västerbotten ägs formellt och faktiskt av Skellefteåkraft och Umeå Energi. Den friheten och det mandatet har de genom hembudsretten. Det är viktigt att poängtera att vare sig Skellefteåkraft eller Umeå Energi haft som ambition att överta majoriteten i någotdera bolag i AC-Netkoncernen.

Arbetsgruppen är enig i sitt förslag om ägarfördelning och styrelsesammansättning. En viktig principiell fråga att hantera samfällt mellan Regionen och Västerbottens kommuner handlar om den realisationsvinst som uppkommer vid försäljning av aktier. Som Regionala Utvecklingsförvaltningen ser det är det en fråga som lämpligast hanteras i Beredningen för Regional Utveckling, eftersom valda politiker från både

---

Västerbottens kommuner och den Regionala Utvecklingsnämnden finns representerade. Här finns två alternativ: Det ena alternativet är att dela ut vinsten till regionen respektive kommunerna. Den andra möjligheten är att behålla och använda realisationsvinsten till det syfte den en gång sattes att arbeta för, nämligen bredband och digitalisering i Västerbottens län.

Den Regionala Utvecklingsförvaltningen ser stora behov för ett samfällt och gemensamt agerande från både Regionen och länets kommuner i att förvalta och utveckla de satsningar i digitalisering vi gjort under den senaste 20-åriga perioden. Förvaltningen föreslår därmed att realisationsvinsten kvarstår i regional utveckling för dess specifika syfte, och med särskild bokföring. På det sättet kan angelägna projekt för digitalisering i hela Västerbotten kunna delfinansieras. Vinsten stannar därmed i den verksamhet som den var tänkt.
